NN 75/2018 (22.8.2018.), Pravilnik o zaštitnim radionicama i integrativnim radionicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA

1547

Na temelju članka 23. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (»Narodne novine«, broj 157/13, 152/14 i 39/18), ministar nadležan za rad donosi

PRAVILNIK

O ZAŠTITNIM RADIONICAMA I INTEGRATIVNIM RADIONICAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se kadrovski, tehnički i organizacijski uvjeti potrebni za rad zaštitnih radionica i integrativnih radionica, postupak za ostvarivanje statusa zaštitne ili integrativne radionice i način provođenja nadzora nad radom zaštitnih radionica i integrativnih radionica.

II. ZAŠTITNA RADIONICA

Članak 2.

(1) Zaštitna radionica je ustanova ili trgovačko društvo koje osigurava zaštitna radna mjesta za osobe s invaliditetom za koje je nalazom i mišljenjem centra za profesionalnu rehabilitaciju (u daljnjem tekstu: nalaz i mišljenje centra) utvrđeno da su zapošljive na zaštitnim radnim mjestima, a zbog svog invaliditeta mogu postići od 30% do 70% očekivane radne učinkovitosti.

(2) Zaštitna radionica mora imati najmanje 5 zaposlenih osoba s invaliditetom na zaštitnim radnim mjestima, a od ukupnog broja zaposlenih najmanje 51% moraju biti osobe s invaliditetom, od čega 20% mora biti zaposleno na zaštitnim radnim mjestima.

(3) Zaštitna radionica mora ispuniti kadrovske, tehničke i organizacijske uvjete propisane ovim Pravilnikom te imati izrađen poslovni plan s financijskim pokazateljima.

Članak 3.

(1) Zaštitno zapošljavanje je zapošljavanje osobe s invaliditetom na radnom mjestu i u radnoj okolini koji su prilagođeni radnim sposobnostima i potrebama osobe s invaliditetom koja nije zapošljiva na redovnom radnom mjestu.

(2) Zaštitna radna mjesta nastaju kada se redovno radno mjesto razdijeli na više funkcionalno povezanih zaštitnih radnih mjesta. Na jednom zaštitnom radnom mjestu radi jedna osoba s invaliditetom.

(3) Uvjeti rada i radni postupci su na zaštitnom radnom mjestu optimalno prilagođeni osobama s invaliditetom koje imaju teškoća s radnom izdržljivošću, osciliraju u radnom funkcioniranju te im je potreban veći opseg stručne podrške uz svakodnevno trajno praćenje u radu.

(4) Zaštitna radna mjesta mogu se osigurati i u integrativnoj radionici sukladno članku 19. stavak 3. ovoga Pravilnika.

Članak 4.

(1) Svaka osoba s invaliditetom pri zapošljavanju u zaštitnoj radionici obavlja inicijalni razgovor sa stručnim radnicima zaštitne radionice iz članka 11. stavak 2. ovoga Pravilnika.

(2) Informacije sadržane u nalazu i mišljenju centra i dobivene inicijalnim razgovorom, vode stručni radnici u svojoj evidenciji.

(3) U slučaju da se osoba s invaliditetom zapošljava na zaštitnom radnom mjestu, informacije iz stavka 2. ovoga članka temelj su za odabir najprikladnijeg zaštitnog radnog mjesta, prilagođenog individualnim specifičnim potrebama osobe s invaliditetom koja se zapošljava, prema izrađenom individualnom planu rada na zaštitnom radnom mjestu.

(4) Individualni plan rada na zaštitnom radnom mjestu za pojedinu osobu s invaliditetom koja se zapošljava na zaštitnom radnom mjestu, izrađuju stručni radnici zaštitne radionice iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Individualni plan rada na zaštitnom radnom mjestu sadržava i plan stručne podrške i praćenja.

Članak 5.

(1) Ugovor o radu na zaštitnom radnom mjestu sklapa se između zaštitne radionice i osobe s invaliditetom u skladu s propisima o radnim odnosima, a njime se posebno utvrđuje:

– način i opseg izvođenja stručne pomoći i podrške na radnom mjestu osobi s invaliditetom,

– druga vrsta pomoći prema utvrđenim potrebama osobe s invaliditetom.

(2) Zaštitna radionica mora osigurati programe zapošljavanja koji svim zaposlenim osobama s invaliditetom osiguravaju stalan i neprekidan rad te sva prava koja proizlaze iz radnog odnosa.

Članak 6.

(1) Osobi s invaliditetom zaposlenoj na zaštitnom radnom mjestu zaštitna radionica osigurava radno mjesto u svojem sjedištu, odnosno u svojoj izdvojenoj poslovnoj jedinici.

(2) Zaštitna radionica u obavljanju svoje djelatnosti može povremeno osigurati izdvojeno zaštitno radno mjesto kod drugog poslodavca, temeljem ugovora o poslovnoj suradnji između zaštitne radionice i tog poslodavca.

(3) Osobama s invaliditetom zaposlenima na zaštitnim radnim mjestima mora se, u obavljanju poslova, osigurati stručna pomoć, nadzor i vodstvo stručnog osoblja koje radi u zaštitnoj radionici. Navedeno zaštitna radionica mora primijeniti i u slučaju kada osoba s invaliditetom radi na izdvojenom zaštitnom radnom mjestu kod drugog poslodavca.

Članak 7.

Zaštitna radionica može primati na praksu učenike s teškoćama u razvoju i rehabilitante koji su u postupku profesionalne rehabilitacije.

Članak 8.

(1) Poslovni prostor zaštitne radionice mora biti izgrađen i opremljen u skladu s građevinskim standardima, odredbama Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom smanjene pokretljivosti (»Narodne novine«, broj 78/13), Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada (»Narodne novine«, broj 29/13) i odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Lokacija građevinskog objekta zaštitne radionice treba biti u naselju ili njegovoj blizini i mora biti prometno povezana s naseljem.

(3) Prostor zaštitne radionice u kojem se obavljaju poslovi na zaštitnim radnim mjestima, mora biti u prizemlju. Iznimno, ako se prostor nalazi na katu, zaštitna radionica mora imati dizalo radi pristupa tome prostoru.

(4) Zaštitna radionica je dužna pribaviti konačno rješenje o zadovoljavanju minimalnih tehničkih i higijenskih uvjeta od nadležnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Zaštitna radionica mora imati osiguran prilaz prijevoznim sredstvima.

(6) Prostor oko objekta mora biti na ravnom terenu i omogućavati nesmetan dolazak vozila i nesmetano kretanje osoba u invalidskim kolicima i drugim teže pokretnim osobama.

Članak 9.

(1) Za korisnike oštećena vida potrebno je osigurati neposredno osvjetljavanje njihovog radnog prostora.

(2) Ako zaštitna radionica pruža usluge prehrane, kuhinjski prostor mora imati odvojeni prostor za priručno skladištenje, pripremu i kuhanje hrane te pranje posuđa i prostor za konzumiranje obroka.

(3) Ako se obroci za korisnike ne pripremaju u zaštitnoj radionici, objekt treba imati čajnu kuhinju.

(4) Poslovni prostor zaštitne radionice mora, osim radnog prostora za osobe s invaliditetom, imati i radnu prostoriju za individualni rad sa zaposlenom osobom s invaliditetom te radnu prostoriju za obavljanje administrativnih poslova.

Članak 10.

(1) Prostorije za rad u zaštitnoj radionici, ovisno o radnom mjestu i vrsti invaliditeta osobe koja radi na tom radnom mjestu, moraju biti odgovarajuće opremljene i tehnički prilagođene.

(2) Ostale prostorije zaštitne radionice, ovisno o namjeni i broju korisnika, moraju imati odgovarajuću opremu.

(3) Zaštitna radionica mora imati sustav grijanja i hlađenja prostorija koji jamči primjerenu temperaturu radnih prostorija.

Članak 11.

(1) Stručne poslove u zaštitnoj radionici obavlja stručno osoblje zaštitne radionice koje čine stručni radnici i radni instruktori.

(2) Stručni radnici u zaštitnoj radionici su radnici s završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili stručnim studijem u trajanju od najmanje tri godine, odnosno završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem medicine, pedagogije, psihologije, sociologije, socijalnog rada, edukacijske-rehabilitacije ili drugog društvenog usmjerenja i znanjima iz područja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom sa stečenom specijalizacijom, dodatnim obrazovanjem ili osposobljavanjem, odnosno koji posjeduju potrebna specifična znanja.

(3) Stručni radnici u zaštitnoj radionici moraju svake godine proći programe stručnog usavršavanja u trajanju od najmanje 10 sati.

(4) Radni instruktori u zaštitnoj radionici su KV radnici te radnici sa srednjom stručnom spremom ili završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili stručnim studijem u trajanju od najmanje tri godine, odnosno završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem tehničkog ili drugog usmjerenja, ovisno o radnom programu, koji imaju dokaz o osposobljenosti za rad na takvim poslovima te koji su osposobljeni za vođenje radnih postupaka zaposlenih osoba s invaliditetom.

(5) Radni instruktori u zaštitnoj radionici moraju svake tri godine proći program osposobljavanja za rad u profesionalnoj rehabilitaciji u trajanju od najmanje 10 sati.

(6) Programe usavršavanja i/ili osposobljavanja stručnih radnika i radnih instruktora za rad u profesionalnoj rehabilitaciji može organizirati i provoditi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod) samostalno ili u suradnji s drugim ustanovama.

(7) Kada program usavršavanja i/ili osposobljavanja za rad u profesionalnoj rehabilitaciji organizira i provodi integrativna ili zaštitna radionica, dužni su o tome prethodno pisano obavijestiti Zavod te priložiti program usavršavanja i/ili osposobljavanja i popis stručnih radnika, odnosno radnih instruktora koji će u istom sudjelovati.

(8) Ako status radnih instruktora nije reguliran ugovorom o radu, zaštitna radionica donosi posebnu odluku o imenovanju radnih instruktora.

(9) Stručno osoblje dužno je pružiti osobama s invaliditetom potrebnu stručnu podršku u radnom procesu na način i u opsegu utvrđenim nalazom i mišljenjem centra. Stručna podrška za osobu s invaliditetom na zaštitnom radnom mjestu pruža se prema individualnom planu rada na zaštitnom radnom mjestu iz članka 4. ovoga Pravilnika.

(10) Zaštitna radionica koja zapošljava do 30 osoba s invaliditetom mora imati najmanje jednog stručnog radnika. Zaštitna radionica koja zapošljava od 30 do 60 osoba s invaliditetom mora imati najmanje dva stručna radnika. Zaštitna radionica koja zapošljava od 60 do 100 osoba s invaliditetom mora imati najmanje tri stručna radnika. Na svakih dodatnih 50 zaposlenih osoba s invaliditetom, zaštitna radionica mora imati još jednog stručnog radnika.

(11) Zaštitna radionica koja zapošljava 10 osoba s invaliditetom, uz stručnog radnika iz stavka 10. ovoga članka, mora zaposliti najmanje jednog radnog instruktora. Na svakih dodatnih 10 zaposlenih osoba s invaliditetom, zaštitna radionica mora zaposliti još jednog radnog instruktora.

Članak 12.

(1) Pravna osoba može ostvariti status zaštitne radionice nakon što pribavi suglasnost ministarstva nadležnog za rad.

(2) Zahtjev za suglasnost o statusu zaštitne radionice podnosi se ministarstvu nadležnom za rad koje o zahtjevu odlučuje rješenjem u skladu s pravilima o upravnom postupku.

(3) Podnositelj zahtjeva uz zahtjev obvezno prilaže mišljenje Zavoda o ispunjavanju uvjeta za ostvarivanje statusa zaštitne radionice.

Članak 13.

(1) Radi pribavljanja mišljenja iz članka 12. stavka 3. ovoga Pravilnika, pravna osoba upućuje Zavodu zahtjev za davanje mišljenja o ispunjavanju uvjeta za ostvarivanje statusa zaštitne radionice.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka obvezno se prilaže:

– rješenje o upisu ustanove ili trgovačkog društva u sudski registar,

– obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD izdanoj od strane Državnog zavoda za statistiku,

– potpisani ugovori, odnosno predugovori ili pismo namjere o poslovnoj suradnji za obavljanje djelatnosti zaštitne radionice,

– dokaz o vlasništvu ili zakupu poslovnih prostorija i opreme (popis osnovnih sredstava),

– izjava o planiranom datumu početka poslovanja,

– izvještaj centra o provedenoj usluzi i rezultatima procjene iz kojeg je vidljivo da su osobe s invaliditetom koje će biti zaposlene zapošljive u zaštitnoj radionici,

– izvještaj centra o provedenoj usluzi i rezultatima procjene iz kojeg je vidljivo da su osobe s invaliditetom koje će biti zaposlene zapošljive na zaštitnim radnim mjestima,

– poslovni plan s financijskim pokazateljima za razdoblje od najmanje tri godine,

– plan zapošljavanja osoba s invaliditetom za razdoblje od najmanje tri godine i popis radnih mjesta, te opis poslova na kojima će te osobe biti zaposlene,

– broj radnih mjesta za stručno osoblje s opisom njihovih poslova,

– dokazi o stručnoj osposobljenosti stručnog osoblja koje će biti zaposleno u zaštitnoj radionici,

– nacrt ugovora o radu za zaštitna radna mjesta,

– rješenje o zadovoljenju minimalnih tehničkih uvjeta ili uporabna dozvola.

(3) Radi davanja mišljenja ravnatelj Zavoda imenovat će stručno povjerenstvo koje čine zaposlenici Zavoda i stručni radnici nadležnog centra za profesionalnu rehabilitaciju na području gdje se nalazi sjedište pravne osobe koja je podnijela zahtjev. Stručno povjerenstvo može, prema potrebi, koristiti i mišljenje drugih stručnjaka koji posjeduju potrebna specifična znanja. Ako je podnositelj zahtjeva centar za profesionalnu rehabilitaciju, članovi povjerenstva imenovat će se iz redova stručnih radnika drugog centra za profesionalnu rehabilitaciju.

(4) Stručno povjerenstvo, temeljem uvida u propisanu dokumentaciju i terenskog izvida, izradit će zapisnik i donijeti mišljenje u kojem utvrđuje ispunjenost uvjeta u pogledu prostora, opreme, stručnih radnika i radnih instruktora, zaštitnih radnih mjesta, procjene zapošljivosti osoba s invaliditetom, nacrta ugovora o radu za zaštitna radna mjesta i održivosti poslovnog plana s financijskim pokazateljima.

(5) Stručno povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva tražiti nadopunu dostavljene dokumentacije. Ako podnositelj zahtjeva ne dostavi traženu dokumentaciju u roku od 15 dana od dostave zahtjeva za nadopunu, smatra se da je odustao od zahtjeva.

(6) Ako podnositelj zahtjeva u roku od godine dana od pribavljanja mišljenja Zavoda ne ostvari status zaštitne radionice, mišljenje Zavoda o ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje statusa zaštitne radionice prestaje važiti.

Članak 14.

Pribavljanjem suglasnosti iz članka 12. stavka 1. ovoga Pravilnika zaštitna radionica upisuje se u evidenciju zaštitnih radionica koju vodi Zavod.

Članak 15.

(1) U slučaju da zaštitna radionica koja je upisana u evidenciju zaštitnih radionica, više ne ispunjava uvjete iz članka 2. stavak 2. ovoga Pravilnika, može podnijeti zahtjev za osnivanje integrativne radionice.

(2) Zaštitne radionice koje su osnovane kao trgovačko društvo dužne su najmanje 75% ostvarenog dobitka postignutog obavljanjem djelatnosti namijeniti za povećanje osnovnog kapitala društva ili ga koristiti za investicije u osnovna sredstva koja su povezana s radom osobe s invaliditetom, poboljšanje radnih uvjeta za zaposlene osobe s invaliditetom, obrazovanje i osposobljavanje zaposlenih te druge razvojne namjene koje osiguravaju veću zapošljivost osoba s invaliditetom.

Članak 16.

(1) Stručni nadzor nad radom zaštitne radionice obavlja Zavod najmanje jednom godišnje.

(2) Stručni nadzor obuhvaća nadzor nad provođenjem programa zaštitnog zapošljavanja, te ispunjenje uvjeta propisanih Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (»Narodne novine«, broj 157/13, 152/14 i 39/18) i ovim Pravilnikom.

(3) Zavod obavlja nadzor i na zahtjev pravnih ili fizičkih osoba koje imaju poseban interes, ako navodi iz zahtjeva ukazuju na nepravilnosti u poslovanju.

Članak 17.

Zavod je dužan izvršiti analizu financijskog poslovanja zaštitne radionice najmanje jednom godišnje. U svrhu analize financijskog poslovanja zaštitna radionica dužna je dostaviti Zavodu:

– Bilancu

– Račun dobiti i gubitka ili Izvještaj o prihodima i rashodima

– Bilješke uz financijske izvještaje (samo za obveznike dostave istog)

– Odluku o raspodjeli dobiti ili pokriću gubitka (za obveznike poreza na dobit).

Članak 18.

(1) Kada Zavod u obavljanju nadzora iz članka 16. ovoga Pravilnika utvrdi nepravilnosti, dužan je na to upozoriti zaštitnu radionicu te dati stručnu uputu na koji način da se utvrđene nepravilnosti otklone. Zavod će odrediti i rok u kojem je zaštitna radionica dužna otkloniti utvrđene nepravilnosti.

(2) Ako zaštitna radionica ne otkloni nepravilnosti u roku, Zavod će o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za rad koje će provesti postupak za ukidanje statusa zaštitne radionice.

III. INTEGRATIVNA RADIONICA

Članak 19.

(1) Integrativna radionica je ustanova ili trgovačko društvo koje zapošljava osobe s invaliditetom na temelju nalaza i mišljenja centra.

(2) Integrativna radionica mora imati zaposleno najmanje 40% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih.

(3) Integrativne radionice mogu osigurati i zaštitna radna mjesta za osobe s invaliditetom kojima je nalazom i mišljenjem centra utvrđena zapošljivost na zaštitnom radnom mjestu.

(4) Integrativna radionica mora ispuniti kadrovske, tehničke i organizacijske uvjete propisane ovim Pravilnikom.

Članak 20.

(1) Svaka osoba s invaliditetom pri zapošljavanju u integrativnoj radionici obavlja inicijalni razgovor sa stručnim radnicima integrativne radionice iz članka 24. stavak 1. ovoga Pravilnika.

(2) Informacije sadržane u nalazu i mišljenju centra i dobivene inicijalnim razgovorom, vode stručni radnici u svojoj evidenciji.

(3) U slučaju da se osoba s invaliditetom zapošljava na zaštitnom radnom mjestu, informacije iz stavka 2. ovoga članka temelj su za odabir najprikladnijeg zaštitnog radnog mjesta, prilagođenog individualnim specifičnim potrebama osobe s invaliditetom koja se zapošljava, prema izrađenom individualnom planu rada na zaštitnom radnom mjestu.

(4) Individualni plan rada na zaštitnom radnom mjestu za pojedinu osobu s invaliditetom koja se zapošljava na zaštitnom radnom mjestu, izrađuju stručni radnici integrativne radionice iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Individualni plan rada na zaštitnom radnom mjestu sadržava i plan stručne podrške i praćenja.

Članak 21.

(1) Osobama s invaliditetom zaposlenim u integrativnoj radionici mora se, u obavljanju poslova, osigurati stručna podrška, nadzor i vodstvo stručnih radnika koji rade u integrativnoj radionici. Stručna podrška za osobu s invaliditetom na zaštitnom radnom mjestu pruža se prema individualnom planu rada na zaštitnom radnom mjestu iz članka 20. ovoga Pravilnika.

(2) Integrativna radionica može primati na praksu učenike s teškoćama u razvoju i rehabilitante koji su u postupku profesionalne rehabilitacije.

(3) Radi uvođenja osobe s invaliditetom u rad i radnu okolinu, integrativna radionica može koristiti usluge centra za profesionalnu rehabilitaciju ili osposobiti svoje zaposlenike za taj posao.

Članak 22.

(1) Poslovni prostor integrativne radionice mora biti izgrađen i opremljen u skladu s građevinskim standardima, odredbama Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom smanjene pokretljivosti (»Narodne novine«, broj 78/13), Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada (»Narodne novine«, broj 29/13) i odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Integrativna radionica je dužna pribaviti konačno rješenje o zadovoljavanju minimalnih tehničkih i higijenskih uvjeta od nadležnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 23.

Prostorije za rad u integrativnoj radionici, ovisno o radnom mjestu i vrsti invaliditeta osobe koja radi na tom radnom mjestu, moraju biti odgovarajuće opremljene i tehnički prilagođene.

Članak 24.

(1) Stručni radnici u integrativnoj radionici su radnici s završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem ili stručnim studijem u trajanju od najmanje tri godine, odnosno završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem medicine, pedagogije, psihologije, sociologije, socijalnog rada, edukacijske-rehabilitacije ili druge struke sa završenim